

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXV/303/2018 Rady Gminy Porąbka z dnia 27 marca 2018r. w sprawie podziału Gminy Porąbka na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu w części określonej w § 8, jako sprzecznej z art. 419 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 754 z późn. zm.) i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130), dalej jako „ustawa” w związku z art. 2 Konstytucji RP w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1523 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Porąbka działając na podstawie przepisu art. 12 ust. 1 ustawy oraz art. 419 § 2 i 4 Kodeksu wyborczego postanowiła o podziale Gminy Porąbka na okręgi wyborcze, ustaliła ich granice i numery oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 1 ustawy, Rada gminy została zobowiązana do dokonania podziału gminy na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Natomiast stosownie do art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego: „*Podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala, na wniosek wójta, rada gminy według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady, z uwzględnieniem art. 417 i następujących zasad:*

1) *ułamki liczby mandatów wybieranych w okręgu wyborczym równe lub większe od 1/2, jakie wynikają z zastosowania normy przedstawicielstwa, zaokrągla się w górę do liczby całkowitej;*

2) *jeżeli w wyniku postępowania, o którym mowa w pkt 1, liczba radnych wybieranych w okręgach przewyższa liczby wynikające z art. 373 i art. 418 § 2, mandaty nadwyżkowe odejmuje się w tych okręgach wyborczych, w których norma przedstawicielstwa jest najmniejsza; w przypadku gdy liczba mandatów jest mniejsza od wynikającej z art. 373 i art. 418 § 2, dodatkowe mandaty przydziela się tym okręgom wyborczym, w których norma przedstawicielstwa jest największa”.*

Zgodnie z brzmieniem z kolei § 4 tego przepisu: „*Uchwałę rady gminy w sprawie okręgów wyborczych ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Po jednym egzemplarzu uchwały przekazuje się niezwłocznie wojewodzie i komisarzowi wyborczemu.*”

Należy podkreślić, że uchwały w sprawie podziału gminy na okręgi wyborcze zawierają przepisy powszechnie obowiązującego prawa na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Przepisy ww. uchwał zawierają normy generalne i abstrakcyjne, dotyczące praw mieszkańców gminy, tj. dotyczą bezpośrednio konstytucyjnego prawa wyborczego mieszkańców gminy - wykonywania praw podmiotowych członków wspólnoty samorządowej do samostanowienia. Powyższe wskazuje, iż przedmiotowe uchwały należy traktować jako akty prawa miejscowego, które podlegają obowiązkowi publikacji w dzienniku urzędowym, a ich wejście w życie następuje na zasadach właściwych dla takich aktów.

Wyżej wskazane stanowisko organu nadzoru jest spójne z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt: P 5/14 OTK; publ. <https://trybunal.gov.pl> oraz <https://www.senat.gov.pl>) oraz sądów administracyjnych (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego

w Warszawie z dnia 24 lutego 2010 r., sygn. akt: II OSK 2001/09, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 października 2017 r., sygn. akt II OSK 2074/17, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W ocenie organu nadzoru ustalenia Rady Gminy Porąbka dotyczące wejścia w życie uchwały nie odpowiadają wymogom określonym w przepisach ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zawarta w § 8 badanej uchwały regulacja, w brzmieniu: „*uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego*” pozostaje w sprzeczności z art. 4 ust. 1 ww. ustawy. W myśl tego przepisu „*akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy*”, nie natomiast przez 14 następujących po sobie dni od dnia jego ogłoszenia.

Należy podnieść, że regulacja określająca termin wejścia w życie, jest istotnym elementem treści aktu prawnego. Wejście w życie oznacza nadanie mocy obowiązującej danemu aktowi normatywnemu. Przepis o wejściu w życie ma szczególny charakter, jest to bowiem norma, za pomocą której można identyfikować początek obowiązywania aktu normatywnego. Wskazuje on na moment czasowy, począwszy od którego dana norma staje się elementem systemu prawa, a tym samym źródłem praw i obowiązków podmiotów, do których jest kierowana. Niejasne lub nieprecyzyjne sformułowanie przepisu prawnego określającego ten rodzaj niepewność jego adresatów co do chwili powstania praw, czy obowiązków wynikających z podjętego aktu. Tym samym działanie takie stanowi naruszenie konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego, której podstawę tworzą pewność prawa i bezpieczeństwo prawne (art. 2 Konstytucji RP) - por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 7 sierpnia 2008r., sygn. akt IV SA/GI 78/08, publikowany w CBOSA.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że regulacja § 8 uchwały określająca datę jej wejścia w życie narusza w sposób istotny prawo. Wobec tak sformułowanej normy nie sposób bowiem wywieść, czy uchwała wchodzi już w pierwszym dniu po ogłoszeniu jej w dzienniku urzędowym, czy też może w ostatnim - 14 dniu od jej publikacji. Powyższe może w tym wypadku skutkować unieważnieniem jedynie części uchwały, albowiem pozostawienie w obrocie prawnym przepisu § 6 uchwały, przewidującego ogłoszenie uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego sprawi, że uchwała ta zostanie opublikowana i nabędzie moc obowiązującą - stosownie do zasad określonych przepisem art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Oznacza to, że uchwała ta wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, w z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz

Otrzymują:

Rada Gminy Porąbka